T008 A HÀM VIII (19) Q08-17-An Ban

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

KINH TAÊNG NHAÁT A-HAØM QUYEÅN 8

Phaåm 17: AN-BAN (2)

KINH SOÁ 21

Nghe nhö vaày: Moät thôøi Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: –Coù hai con ngöôøi xuaát hieän ôû ñôøi, thaät laø khoù coù ñöôïc. Hai ngöôøi aáy laø ai? Nhö Lai, Chí Chaân Ñaúng Chaùnh Giaùc xuaát hieän ôû ñôøi, thaät laø khoù coù ñöôïc vaø Chuyeån luaân thaùnh vöông xuaát hieän ôû ñôøi thaät laø khoù coù ñöôïc. Hai ngöôøi naøy xuaát hieän ôû ñôøi thaät laø khoù coù ñöôïc. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe nhöõng gì Ñöùc Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

KINH SOÁ 3

Nghe nhö vaày: Moät thôøi Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: –Coù hai con ngöôøi xuaát hieän ôû ñôøi, thaät laø khoù coù ñöôïc. Hai ngöôøi aáy laø ai? Bích-chi- phaät xuaát hieän ôû ñôøi, thaät laø khoù coù ñöôïc vaø A-la-haùn laäu taän ñeä töû cuûa Nhö Lai, xuaát hieän ôû ñôøi, thaät laø khoù coù ñöôïc. Naøy caùc Tyø-kheo, ñoù goïi laø hai ngöôøi xuaát hieän ôû ñôøi thaät laø khoù coù ñöôïc. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe nhöõng gì Ñöùc Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

KINH SOÁ 4

Nghe nhö vaày: Moät thôøi Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: –Coù hai phaùp naøy ôû theá gian thaät laø phieàn naõo. Hai phaùp gì? Taïo caùc goác reã aùc, khôûi leân caùc oaùn hieàm vaø laïi khoâng taïo haïnh laønh, goác cuûa caùc ñöùc. Naøy caùc Tyø-kheo, ñoù goïi laø hai phaùp thaät laø phieàn naõo.

1. Tham chieáu Paøli, A. II. 6. 2 (R.i. 77).

Cho neân, naøy caùc Tyø-kheo, haõy giaùc tri phaùp phieàn naõo naøy vaø cuõng neân giaùc tri phaùp khoâng phieàn naõo. Caùc phaùp phieàn naõo thì haõy ñoaïn tröø, phaùp khoâng phieàn naõo, thì neân tu haønh. Nhö vaäy, naøy caùc Tyø-kheo, haõy hoïc ñieàu naøy. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe nhöõng gì Ñöùc Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

KINH SOÁ 5

Nghe nhö vaày: Moät thôøi Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: –Taø kieán, maø chuùng sinh suy nieäm, höôùng ñeán, cuøng caùc haønh khaùc, taát caû ñeàu khoâng coù gì ñaùng quyù, laø nhöõng ñieàu maø ngöôøi theá gian khoâng ñaùng ham thích. Vì sao? Vì taø kieán naøy laø baát thieän. Gioáng nhö nhöõng haït quaû ñaéng, nghóa laø nhöõng haït quaû ñaéng, haït rau ñaéng, haït rau ñay, haït taát-ñòa baøn-trì, cuøng caùc loaïi haït ñaéng khaùc, maø ñem nhöõng loaïi haït naøy troàng nôi ñaát toát, sau ñoù seõ sinh ra maàm cuõng ñaéng nhö xöa. Vì sao? Vì nhöõng haït naøy voán ñaõ ñaéng. ÔÛ ñaây, taø kieán chuùng sinh cuõng laïi nhö vaäy. Nhöõng gì ñöôïc laøm bôûi thaân haønh, khaåu haønh, yù haønh, nhöõng gì höôùng ñeán, nhöõng gì nghó ñeán, cuøng caùc haønh aùc khaùc, taát caû ñeàu khoâng ñaùng quyù, laø nhöõng ñieàu maø ngöôøi theá gian khoâng ham thích. Vì sao? Vì taø kieán aùc naøy laø baát thieän. Cho neân, naøy caùc Tyø-kheo, haõy tröø taø kieán, taäp haønh chaùnh kieán. Nhö vaäy, naøy caùc Tyø-kheo, haõy hoïc ñieàu naøy. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe nhöõng gì Ñöùc Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

KINH SOÁ 6

Nghe nhö vaày: Moät thôøi Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: –Chaùnh kieán maø chuùng sinh nghó ñeán, höôùng ñeán, cuøng caùc haønh khaùc, taát caû ñeàu ñaùng quyù kính, laø nhöõng ñieàu maø ngöôøi theá gian ñaùng ham thích. Vì sao? Vì chaùnh kieán naøy laø dieäu. Gioáng nhö nhöõng quaû ngoït, nhö mía, quaû boà-ñaøo, cuøng taát caû nhöõng quaû ngon ngoït khaùc, coù ngöôøi söûa sang ñaát toát ñem troàng chuùng, sau ñoù seõ sinh ra con, taát caû ñeàu ngon ngoït, khieán ngöôøi ham thích. Vì sao? Vì nhöõng haït quaû naøy voán ñaõ ngon ngoït. ÔÛ ñaây chaùnh kieán chuùng sinh cuõng laïi nhö vaäy. Nhöõng gì ñöôïc nghó ñeán, höôùng ñeán, cuøng caùc haønh khaùc, taát caû ñeàu ñaùng quyù kính, laø nhöõng ñieàu maø ngöôøi theá gian ñaùng ham thích. Vì sao? Vì taø kieán naøy laø dieäu. Cho neân, naøy caùc Tyø-kheo, haõy taäp haønh chaùnh kieán. Nhö vaäy, naøy caùc Tyø-kheo, haõy hoïc ñieàu naøy. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe nhöõng gì Ñöùc Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

KINH SOÁ 7

Nghe nhö vaày: Moät thôøi Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, Toân giaû A-nan ôû nôi vaéng veû, moät mình tö duy, naûy sinh yù nieäm naøy: “Coù nhöõng chuùng sinh khôi daäy töôûng aùi duïc, lieàn sinh duïc aùi, roài taäp haønh ngaøy ñeâm khoâng heà nhaøm chaùn.” Baáy giôø vaøo buoåi chieàu, Toân giaû A-nan töø choã ngoài ñöùng daäy, khoaùc y, söûa laïi y phuïc, ñi ñeán choã Theá Toân. Ñeán nôi roài, ñaûnh leã saùt chaân, ngoài qua moät beân. Luùc aáy Toân giaû A-nan baïch Theá Toân raèng: –Con ôû nôi vaéng veû lieàn phaùt sinh yù nghó naøy: “Coù nhöõng chuùng sinh khôi daäy töôûng aùi duïc, lieàn sinh duïc aùi, roài

taäp haønh ngaøy ñeâm khoâng heà nhaøm chaùn.” Theá Toân baûo: –Ñuùng vaäy, A-nan, nhö nhöõng gì oâng ñaõ noùi: “Coù nhöõng chuùng sinh khôi daäy töôûng aùi duïc, lieàn sinh duïc aùi, roài taäp haønh ngaøy ñeâm khoâng heà nhaøm chaùn.” Vì sao? Naøy A-nan, vaøo thôøi quaù khöù xa xöa coù Chuyeån luaân thaùnh vöông teân laø Ñaûnh Sinh, duøng phaùp maø trò hoùa, khoâng coù gian doái, thaønh töïu baûy baùu. Baûy baùu laø baùnh xe baùu, voi baùu, ngöïa baùu, ngoïc baùu, nöõ baùu, cö só baùu, ñieån binh baùu. Ñoù laø baûy baùu. Laïi coù ngaøn ngöôøi con duõng maõnh cöôøng traùng, coù theå haøng phuïc caùc keû aùc; thoáng laõnh boán thieân haï maø khoâng caàn ñao tröôïng. A-nan neân bieát, baáy giôø Thaùnh vöông Ñaûnh Sinh phaùt sinh yù nieäm naøy: “Nay ta coù ñaát Dieâm-phuø-ñeà naøy, daân chuùng ñoâng ñuùc, caùc loaïi traân baùu nhieàu. Ta cuõng ñaõ nghe caùc vò tröôûng laõo kyø cöïu noùi, phía Taây coù nöôùc Cuø-da-ni, nhaân daân ñoâng ñuùc, caùc loaïi traân baûo raát nhieàu. Nay ta haõy ñeán thoáng laõnh quoác ñoä kia.” Naøy A-nan, baáy giôø Thaùnh vöông Ñaûnh Sinh môùi naûy sinh yù nghó naøy: “Ta ñem boán boä binh rôøi khoûi Dieâm-phuø, ñi qua nöôùc Cuø-da-ni.” Luùc ñoù ngöôøi daân nöôùc kia thaáy Thaùnh vöông ñeán, taát caû ñeàu ra tröôùc ngheânh ñoùn, quyø leã thoûi thaêm: “Thieän lai! Ñaïi vöông! Nay nhaân daân nöôùc Cuø-da-ni naøy ñoâng ñuùc, nguyeän xin Thaùnh vöông neân ôû ñaây ñaây cai trò giaùo hoùa nhaân daân, khieán theo giaùo leänh nhö phaùp.” Naøy A-nan, baáy giôø Thaùnh vöông Ñaûnh Sinh lieàn thoáng laõnh nhaân daân ôû nöôùc Cuø-da-ni traûi qua haøng traêm ngaøn naêm. Roài thì, Thaùnh vöông Ñaûnh Sinh töï nghó nhö vaày: “Ta coù Dieâm-phuø-ñeà, nhaân daân ñoâng ñuùc, caùc loaïi traân baûo laïi nhieàu, cuõng coù möa baûy baùu ngaäp ñeán goái. Nay cuõng laïi coù Cuø-da-ni naøy, nhaân daân ñoâng ñuùc, caùc loaïi traân baûo laïi nhieàu. Ta cuõng töøng nghe caùc tröôûng laõo noùi, coøn coù Phaát-vu-ñaõi, nhaân daân ñoâng ñuùc, caùc loaïi traân baûo laïi nhieàu. Nay ta haõy ñeán thoáng laõnh quoác ñoä kia, duøng phaùp maø trò hoùa.” Naøy A-nan, baáy giôø, Thaùnh vöông Ñaûnh Sinh môùi naûy sinh yù nghó naøy: “Ta ñem boán boä binh rôøi khoûi Cuø-da-ni, ñi qua nöôùc Phaát-vu-ñaõi.” Luùc ñoù ngöôøi daân nöôùc kia thaáy Thaùnh vöông ñeán, taát caû ñeàu ra tröôùc ngheânh ñoùn, quyø leã thoûi thaêm, khaùc mieäng nhöng ñoàng thinh noùi nhö vaày: “Thieän lai! Ñaïi vöông! Nay nhaân daân nöôùc Phaát-vu-ñaõi naøy ñoâng ñuùc, caùc loaïi traân baûo laïi nhieàu, nguyeän xin Ñaïi vöông neân ôû ñaây ñaây cai trò giaùo hoùa nhaân daân, khieán theo giaùo leänh nhö phaùp.” Naøy A-nan, baáy giôø Thaùnh vöông Ñaûnh Sinh lieàn thoáng laõnh nhaân daân ôû nöôùc Phaát-vu-ñaõi traûi qua haøng traêm ngaøn vaïn naêm. Roài thì, Thaùnh vöông Ñaûnh Sinh töï nghó nhö vaày: “Ta ôû Dieâm-phuø-ñeà, nhaân daân ñoâng ñuùc, caùc loaïi traân baûo laïi nhieàu, cuõng coù

möa baûy baùu ngaäp ñeán goái. Nay cuõng laïi coù Cuø-da-ni naøy, nhaân daân ñoâng ñuùc, caùc loaïi traân baûo laïi nhieàu. Nay cuõng laïi coù Phaát-vu-ñaõi naøy nhaân daân ñoâng ñuùc, caùc loaïi traân baûo laïi nhieàu. Ta cuõng töøng nghe caùc tröôûng laõo noùi coøn coù Uaát-ñôn-vieät, nhaân daân ñoâng ñuùc, caùc loaïi traân baûo laïi nhieàu, vieäc laøm töï do, khoâng caàn caát giöõ, tuoåi thoï khoâng bò yeåu, tuoåi thoï chính laø ngaøn tuoåi. Heát tuoåi thoï ôû ñaây seõ sinh leân trôøi, khoâng

ñoïa vaøo ñöôøng khaùc, maëc aùo kieáp-ba-duïc2, aên loaïi luùa gaïo töï nhieân. Nay ta haõy ñeán thoáng laõnh quoác ñoä kia, duøng phaùp maø trò hoùa. Naøy A-nan, baáy giôø, Thaùnh vöông Ñaûnh Sinh môùi naûy sinh yù nghó naøy: "Ta ñem boán boä binh rôøi khoûi Phaát-vu-ñaõi, ñi qua nöôùc Uaát-ñôn-vieät." Töø xa nhìn thaáy ñaát kia maøu xanh raäm raïp. Thaáy roài, lieàn hoûi quaàn thaàn taû höõu raèng: "Caùc ngöôi coù thaáy khaép caû ñaát naøy moät maøu xanh raäm raïp chaêng?" Ñaùp raèng: "Vaâng, chuùng toâi thaáy." Vua baûo quaàn thaàn raèng: "Coû ôû ñaây meàm maïi, mòn nhö Thieân y khoâng khaùc. Chö hieàn ôû ñaây thöôøng ngoài nôi naøy." Ñi veà phía tröôùc moät tyù nöõa, töø xa nhìn thaáy ñaát naøy maøu vaøng röïc rôõ, lieàn hoûi quaàn thaàn raèng: "Caùc ngöôi coù thaáy khaép caû ñaát naøy maøu vaøng röïc rôõ khoâng?" Ñaùp raèng: "Chuùng toâi ñeàu thaáy vaäy." Ñaïi vöông noùi: "Ñaây goïi laø luùa töï nhieân. Chö hieàn ôû ñaây thöôøng aên thöùc an naøy. Hieän taïi caùc khanh cuõng seõ aên luùa gaïo naøy." Baáy giôø, Thaùnh vöông tieán veà phía tröôùc moät tyù nöõa, laïi thaáy khaép caû ñaát kia ñeàu baèng phaúng, töø xa nhìn thaáy ñaøi cao noåi leân moät caùch ñaëc bieät. Laïi baûo quaàn thaàn: "Caùc ngöôi coù nhìn khaép ñaát naøy ñaát ñai baèng phaúng khoâng?" Ñaùp raèng: "Thöa vaâng, chuùng toâi ñeàu thaáy vaäy." Ñaïi vöông baûo raèng: "Ñoù goïi aùo caây kieáp-ba-duïc*, caùc ngöôi cuõng seõ maëc aùo caây naøy." Naøy A-nan, baáy giôø nhaân daân nöôùc kia thaáy ñaïi vöông ñeán, ñeàu tieán leân phía tröôùc ngheânh ñoùn, quyø leã thöa hoûi, nhieàu tieáng cuøng vang leân: "Thieän lai, Thaùnh vöông! Daân chuùng nöôùc Uaát-ñôn-vieät naøy ñoâng ñuùc, caùc loaïi traân baûo laïi nhieàu, nguyeän xin Ñaïi vöông neân ôû ñaây cai trò giaùo hoùa nhaân daân khieán theo giaùo leänh nhö phaùp." Naøy A-nan, baáy giôø Thaùnh vöông Ñaûnh Sinh lieàn thoáng laõnh nhaân daân ôû Uaát-ñôn- vieät, traûi qua traêm ngaøn vaïn naêm. Roài thì, Thaùnh vöông Ñaûnh Sinh laïi sinh yù nghó naøy: "Nay ta coù ñaát Dieâm-phuø, nhaân daân ñoâng ñuùc, caùc loaïi traân baûo laïi nhieàu, cuõng coù möa baûy baùu ngaäp ñeán goái. Nay cuõng laïi coù Cuø-da-ni, Phaát-vu-ñaõi cuøng Uaát-ñôn-vieät naøy, nhaân daân ñoâng ñuùc, caùc loaïi traân baûo laïi nhieàu. Ta cuõng töøng nghe caùc tröôûng laõo noùi, coøn coù trôøi Tam thaäp tam khoaùi laïc khoâng ñaâu baèng, tuoåi thoï raát laâu, y thöïc töï nhieân, ngoïc nöõ vaây quanh khoâng theå keå xieát. Nay ta neân ñeán thoáng laõnh Thieân cung kia, duøng phaùp maø trò hoùa." Naøy A-nan! Baáy giôø, Thaùnh vöông Ñaûnh Sinh môùi naûy sinh yù nghó naøy: "Ta ñem boán boä binh rôøi khoûi Uaát-ñôn-vieät, ñi leân Tam thaäp tam thieân. Luùc aáy, Thieân ñeá Thích töø xa trong thaáy Thaùnh vöông Ñaûnh Sinh ñeán, lieàn noùi nhö vaày: "Thieän lai, Ñaïi vöông! Xin ñeán ngoài ñaây." Naøy A-nan, baáy giôø Thaùnh vöông Ñaûnh Sinh cuøng Thích Ñeà-hoaøn Nhaân ngoài moät

Kieáp-ba-duïc . Paøli: Kappaøsika, ñöôïc laøm baèng boâng goøn. 2.

choã. Caû hai cuøng ngoài, khoâng theå phaân bieät ñöôïc, töø töôùng maïo, cöû ñoäng, cho ñeán aâm vang lôøi noùi, chæ laø moät khoâng khaùc. Naøy A-nan, baáy giôø Thaùnh vöông Ñaûnh Sinh ôû ñoù traûi qua haøng ngaøn traêm naêm, roài naûy sinh yù nieäm naøy: "Nay ta coù ñaát Dieâm-phuø naøy, nhaân daân ñoâng ñuùc, caùc loaïi traân baûo laïi nhieàu, cuõng coù möa baûy baùu ngaäp ñeán goái, cuõng coù

Cuø-da-ni, cuõng laïi coù Phaát-vu-ñaõi, cuõng laïi coù Uaát-ñôn-vieät naøy, nhaân daân ñoâng ñuùc, caùc loaïi traân baûo laïi nhieàu. Nay ta laïi ñeán Tam thaäp tam thieân, baáy giôø, ta phaûi haïi Thieân ñeá Thích naøy, ñeå ôû ñaây moät mình laøm vua chö Thieân. Naøy A-nan, baáy giôø, Thaùnh vöông Ñaûnh Sinh vöøa naûy sinh yù nieäm naøy, lieàn töø treân choã ngoài töï ñoïa xuoáng ñeán ñaát Dieâm-phuø, cuøng vôùi boán boä binh, taát caû ñeàu rôi xuoáng. Luùc naøy, baùnh xe baùu cuõng maát, khoâng bieát ôû ñaâu? Voi baùu, ngöïa baùu cheát cuøng luùc, chaâu baùu thì töï maát; ngoïc nöõ baùu, cö só baùu, ñieån binh baùu, chuùng ñeàu maïng chung. Baáy giôø, Thaùnh vöông Ñaûnh Sinh thaân maéc beänh naëng, toâng toäc, thaân quyeán, taát caû ñeàu vaân taäp thaêm hoûi beänh vua: “Theá naøo Ñaïi vöông! Giaû söû sau khi ñaïi vöông meänh chung, coù ngöôøi ñeán hoûi ñieàu naøy: ‘Luùc ñaïi vöông Ñaûnh Sinh meänh chung, coù daïy lôøi naøo khoâng?’ Neáu coù ai hoûi nhö vaäy, thì neân traû lôøi theá naøo?” Thaùnh vöông Ñaûnh Sinh ñaùp: “Neáu giaû söû ta meänh chung; sau khi ta meänh chung neáu coù ngöôøi hoûi thì neân ñaùp nhö vaày: ‘Vua Ñaûnh Sinh thoáng laõnh boán chaâu thieân haï khoâng bieát ñuû vaø nhaøm tôûm, laïi ñeán Tam thaäp tam thieân, ôû taïi ñoù traûi qua haøng traêm ngaøn naêm, maø yù coøn sinh tham, muoán haïi Thieân ñeá, neân töï ñoïa laïc, lieàn nhaän laáy caùi cheát.’” Naøy A-nan, trong loøng oâng chôù hoà nghi: “Vua Ñaûnh Sinh baáy giôø laø ai vaäy?” Chôù coù quaùn saùt nhö vaäy! Vì sao? Vì vua Ñaûnh Sinh luùc ñoù chính laø thaân Ta. Baáy giôø, Ta laõnh boán chaâu thieân haï, cuøng ñeán Tam thaäp tam thieân ôû trong nguõ duïc maø khoâng bieát ñuû vaø nhaøm tôûm. Naøy A-nan, haõy baèng phöông tieän naøy chöùng bieát nôi maø taâm tham duïc höng khôûi höôùng ñeán, nieäm töôûng caøng taêng gaáp boäi, ôû trong aùi duïc maø khoâng bieát ñuû vaø nhaøm tôûm. Muoán caàu bieát ñuû vaø nhaøm tôûm, thì phaûi caàu töø trong trí tueä Thaùnh hieàn. Baáy giôø, Theá Toân ôû giöõa ñaïi chuùng, lieàn noùi keä naøy:
Tham, daâm nhö möa muøa Vôùi duïc khoâng bieát ñuû Vui ít maø khoå nhieàu Nhöõng ñieàu ngöôøi trí boû. Giaû söû höôûng duïc trôøi Vui höôûng vôùi nguõ nhaïc Khoâng baèng ñoaïn taâm aùi Laø ñeä töû Chaùnh giaùc. Tham duïc daøi öùc kieáp Phöôùc heát trôû laïi nguïc Höôûng laïc haù bao laâu Lieàn chòu khoå ñòa nguïc. Cho neân, naøy A-nan, haõy baèng phöông tieän naøy ñeå bieát duïc maø töø boû duïc, vónh vieãn khoâng khôûi töôûng3 naøy. Haõy hoïc ñieàu naøy. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe nhöõng gì Ñöùc Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

3. Xem cht. kinh soá 3, phaåm 19.

KINH SOÁ 8

Nghe nhö vaày: Moät thôøi Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, coù Baø-la-moân Sinh Laäu4 ñeán choã Theá Toân, cuøng nhau hoûi thaêm, roài ngoài qua moät beân. Luùc naøy, Baø-la-moân Sinh laäu baïch Theá Toân: –Neân xem ngöôøi aùc tri thöùc nhö theá naøo?5 Theá Toân baûo: –Neân xem nhö xem traêng. Baø-la-moân hoûi: –Neân xem Thieän tri thöùc nhö theá naøo? Theá Toân baûo: –Neân xem nhö xem traêng. Baø-la-moân hoûi: –Nhöõng gì Sa-moân

Cuø-ñaøm noùi hoâm nay chæ löôïc noùi coát yeáu, chöù chöa giaûi roäng nghóa, nguyeän xin Cuø-ñaøm noùi roäng heát nghóa khieán cho ngöôøi chöa hieåu ñöôïc hieåu. Theá Toân baûo: –Naøy Baø-la-moân, laéng nghe, laéng nghe vaø suy nghó kyõ, Ta seõ vì oâng maø dieãn roäng nghóa naøy. Baø-la-moân thöa: –Xin vaâng, thöa Cuø-ñaøm! Baø-la-moân Sinh Laäu vaâng lôøi Phaät daïy. Theá Toân baûo: –Naøy Baø-la-moân, gioáng nhö traêng cuoái thaùng, ngaøy ñeâm xoay vaàn, noù chæ coù giaûm chöù khoâng coù ñaày. Vì noù toån giaûm, hoaëc coù khi traêng khoâng hieän neân khoâng coù ai thaáy. Naøy Baø-la-moân, ôû ñaây cuõng vaäy, nhö aùc tri thöùc, traûi qua ngaøy ñeâm, daàn daàn khoâng coù tín, khoâng coù giôùi, khoâng coù vaên, khoâng coù thí, khoâng coù trí tueä. Luùc ñoù aùc tri thöùc kia thaân hoaïi maïng chung, sinh vaøo trong ñòa nguïc. Cho neân, Baø-la-moân, nay Ta noùi ngöôøi aùc tri thöùc naøy gioáng nhö maët traêng cuoái thaùng. Naøy Baø-la-moân, gioáng nhö maët traêng ñaàu thaùng, traûi qua ngaøy ñeâm, aùnh saùng daàn taêng leân, töø töø troøn ñaày, cho ñeán ngaøy möôøi laêm laø sung maõn ñaày ñuû, taát caû chuùng sinh khoâng ai laø khoâng thaáy. Naøy Baø-la-moân, cuõng vaäy, nhö Thieän tri thöùc, traûi qua ngaøy ñeâm, taêng theâm tín, giôùi, vaên, thí, trí tueä. Vì hoï nhôø taêng theâm tín, giôùi, vaên, thí, trí tueä, neân Thieän tri thöùc luùc baáy giôø thaân hoaïi maïng chung, sinh leân trôøi, coõi laønh. Cho neân, Baø-la- moân, nay Ta noùi choã höôùng ñeán cuûa ngöôøi Thieän tri thöùc naøy, gioáng nhö maët traêng troøn ñaày. Baáy giôø Theá Toân lieàn noùi keä naøy: Nhö ngöôøi coù tham duïc Saân nhueá, si khoâng heát Vôùi thieän coù giaûm daàn Nhö traêng ñaâng thôøi khuyeát.

Sinh Laäu ; Trung: Sinh Vaên . Paøli: Jaøòussoòì. 4.

5. Xem Trung 36 (T2n125, tr. 584c12).

Nhö ngöôøi khoâng tham duïc Saân nhueá, si cuõng heát Vôùi thieän coù taêng daàn Gioáng nhö traêng troøn ñaày. Cho neân, Baø-la-moân, haõy hoïc nhö traêng ñaàu thaùng. Baáy giôø, Baø-la-moân Sinh Laäu baïch Theá Toân: –Laønh thay, Cuø-ñaøm, gioáng nhö ngöôøi guø ñöôïc thaúng, ngöôøi toái ñöôïc saùng, ngöôøi meâ thaáy ñöôøng, nôi toái taêm ñöôïc thaép saùng. ÔÛ ñaây cuõng nhö vaäy, Sa-moân Cuø-ñaøm duøng voâ soá phöông tieän vì con maø noùi phaùp. Nay con töï quay veà Theá Toân, Phaùp, cuøng chuùng Taêng. Töø nay cho pheùp con laøm Öu-baø-taéc, suoát ñôøi khoâng saùt sinh. Sinh Laäu sau khi nghe nhöõng gì Ñöùc Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

KINH SOÁ 9

Nghe nhö vaày: Moät thôøi Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: –Nay Ta seõ noùi veà phaùp Thieän tri thöùc, cuõng seõ noùi veà phaùp aùc tri thöùc. Haõy laéng nghe, haõy laéng nghe, haõy suy nghó kyõ! Caùc Tyø-kheo thöa: –Kính vaâng, thöa Theá Toân. Caùc Tyø-kheo vaâng lôøi Phaät daïy. Theá Toân baûo: –Kia, sao goïi laø phaùp aùc tri thöùc? Naøy Tyø-kheo! ÔÛ ñaây ngöôøi aùc tri thöùc töï sinh taâm nieäm naøy: “Ta

thuoäc doøng haøo toäc xuaát gia hoïc ñaïo. Caùc Tyø-kheo khaùc thuoäc doøng ti tieän xuaát gia." YÛ vaøo doøng hoï mình mong cheâ bai ngöôøi khaùc. Ñoù goïi laø phaùp aùc tri thöùc. Laïi nöõa, ngöôøi aùc tri thöùc töï sinh taâm nieäm naøy: "Ta raát sieâng naêng phuïng haønh chaùnh phaùp. Caùc Tyø-kheo khaùc thì khoâng sieâng naêng trì giôùi." Laïi duøng nghóa naøy cheâ bai ngöôøi khaùc maø töï coáng cao. Ñoù goïi laø phaùp aùc tri thöùc. Laïi nöõa, ngöôøi aùc tri thöùc laïi töï nghó: "Ta thaønh töïu Tam-muoäi, caùc Tyø-kheo khaùc khoâng coù Tam-muoäi, taâm yù thaùc loaïn khoâng nhaát ñònh." Ngöôøi aáy yû vaøo Tam-muoäi naøy thöôøng töï coáng cao cheâ bai ngöôøi khaùc. Ñoù goïi laø phaùp aùc tri thöùc. Laïi nöõa, ngöôøi aùc tri thöùc laïi töï nghó: "Ta trí tueä baäc nhaát. ÔÛ ñaây caùc Tyø-kheo khaùc khoâng coù trí tueä." Hoï yû vaøo trí tueä naøy maø töï coáng cao huûy baùng ngöôøi khaùc. Ñoù goïi laø phaùp aùc tri thöùc. Laïi nöõa, ngöôøi aùc tri thöùc, laïi töï nghó: "Hieän taïi ta thöôøng ñöôïc thöùc aên, giöôøng meàm, ngoïa cuï, thuoác thang trò beänh. ÔÛ ñaây caùc Tyø-kheo khaùc khoâng ñöôïc caùc vaät cuùng döôøng naøy." Ngöôøi naøy yû vaøo vaät cuùng döôøng naøy maø töï coáng cao, cheâ bai ngöôøi khaùc. Ñoù goïi laø phaùp aùc tri thöùc. Naøy Tyø-kheo, Ñoù goïi laø ngöôøi aùc tri thöùc, haønh taø nghieäp naøy. Kia, sao goïi laø phaùp Thieän tri thöùc? Naøy Tyø-kheo, ôû ñaây ngöôøi Thieän tri thöùc khoâng töï nghó: "Ta sinh thuoäc doøng haøo toäc. ÔÛ ñaây caùc Tyø-kheo khaùc khoâng phaûi laø doøng haøo toäc." Vì thaân mình cuøng ngöôøi khoâng coù khaùc. Ñoù goïi laø phaùp Thieän tri thöùc. Laïi nöõa, ngöôøi Thieän tri thöùc khoâng töï nghó: "Nay ta trì giôùi. ÔÛ ñaây caùc Tyø-kheo

khaùc khoâng trì giôùi haïnh." Vì thaân mình cuøng hoï khoâng coù theâm bôùt. Tuy ngöôøi aáy nöông vaøo giôùi naøy, nhöng khoâng töï coáng cao, khoâng cheâ bai ngöôøi khaùc. Ñoù goïi laø phaùp Thieän tri thöùc. Laïi nöõa, ngöôøi Thieän tri thöùc laïi khoâng töï nghó: "Ta thaønh töïu Tam-muoäi. ÔÛ ñaây caùc Tyø-kheo khaùc yù loaïn khoâng ñònh." Vì thaân mình cuøng ngöôøi khoâng theâm bôùt. Ngöôøi aáy tuy nöông vaøo Tam-muoäi naøy, nhöng khoâng töï coáng cao, cuõng khoâng cheâ bai ngöôøi khaùc. Ñoù goïi laø phaùp Thieän tri thöùc. Laïi nöõa Tyø-kheo, ngöôøi Thieän tri thöùc cuõng khoâng töï nghó: "Ta thaønh töïu trí tueä. ÔÛ ñaây caùc Tyø-kheo khaùc khoâng coù trí tueä." Vì thaân mình cuøng ngöôøi cuõng khoâng theâm bôùt. Ngöôøi aáy tuy nöông vaøo trí tueä naøy, nhöng khoâng töï coáng cao, cuõng khoâng cheâ bai ngöôøi khaùc. Naøy Tyø-kheo ñoù goïi laø phaùp Thieän tri thöùc. Laïi nöõa Tyø-kheo, ngöôøi Thieän tri thöùc khoâng töï nghó: "Ta coù theå ñöôïc y phuïc, ñoà aên thöùc uoáng, giöôøng meàn, ngoïa cuï, thuoác thang trò beänh. ÔÛ ñaây caùc Tyø-kheo khaùc khoâng theå ñöôïc ñöôïc y phuïc, ñoà aên thöùc uoáng, giöôøng meàn, ngoïa cuï, thuoác thang trò beänh." Vì thaân mình cuøng ngöôøi cuõng khoâng theâm bôùt. Ngöôøi aáy tuy nöông vaøo nhöõng lôïi döôõng naøy, nhöng khoâng töï coáng cao, cuõng khoâng cheâ bai ngöôøi. Naøy Tyø-kheo, ñoù goïi laø phaùp Thieän tri thöùc. Baáy giôø, Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: –Nay Ta phaân bieät cho caùc ngöôi phaùp aùc tri thöùc, cuõng noùi cho caùc ngöôi phaùp Thieän tri thöùc. Cho neân, naøy caùc Tyø-kheo, haõy traùnh xa phaùp aùc tri thöùc vaø nhôù haõy cuøng tu haønh phaùp Thieän tri thöùc. Nhö vaäy, naøy caùc Tyø-kheo, haõy hoïc ñieàu naøy. Caùc Tyø-kheo

sau khi nghe nhöõng gì Ñöùc Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

KINH SOÁ 10

Nghe nhö vaày: Moät thôøi Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Ni-caâu-löu6, cuûa Thích-sí7, cuøng caâu hoäi vôùi naêm traêm ñaïi Tyø-kheo. Baáy giôø, coù naêm traêm ngöôøi quyù toäc thuoäc doøng hoï Thích ôû trong nöôùc, coù ñieàu muoán baøn luaän neân taäp hoïp taïi giaûng ñöôøng Phoå nghóa8. Luùc aáy, Baø-la-moân Theá Ñieån9 ñeán choã nhöõng ngöôøi hoï Thích kia, noùi vôùi hoï raèng: –Theá naøo caùc vò, ôû ñaây coù Sa-moân, Baø-la-moân cuøng ngöôøi theá tuïc naøo coù theå cuøng luaän nghò vôùi toâi khoâng? Baáy giôø, soá ñoâng ngöôøi hoï Thích baûo Baø-la-moân Theá Ñieån raèng: –Hoâm nay, ôû ñaây coù hai ngöôøi taøi cao hoïc roäng, ôû taïi nöôùc Ca-tyø-la-vieät. Hai ngöôøi naøy laø ai? Moät laø Tyø-kheo Chaâu-lôïi-baøn-ñaëc, hai laø Cuø-ñaøm hoï Thích, Nhö Lai, Chí Chaân Ñaúng Chaùnh Giaùc. Ngöôøi maø trong caùc ñaùm ñoâng ít ñöôïc nghe ñeán, ngöôøi khoâng coù trí tueä, lôøi noùi vuïng veà, khoâng phaân bieät ñöôïc neân boû hay neân laáy; ñaïi loaïi nhö Chaâu-lôïi-baøn-ñaëc. Coøn ngöôøi maø trong caû nöôùc Ca-tyø-la-vieät naøy khoâng ai bieát

Ni-caâu-löu vieân ; vöôøn caây ña, ôû ngoaøi thaønh Ca-tyø-la-veä (Pl. Kapilavatthu). Paøli: Nigrodhaøraøma. 6.

Thích-sí , phieân aâm: Giöõa nhöõng ngöôøi hoï Thích. Paøli: Sakkesu. 7.

8.

Phoå nghóa giaûng ñöôøng. Paøli: Santhaøgaørasaølaø (Sandhaøgaøra), hoäi tröôøng cuûa hoï Thích. cf. M. i. 91.

9.

Coù leõ ñoàng nhaát vôùi Lokaøyatika cuûa Paøli, cf. S. ii. 77ff.

ñeán, khoâng ai nghe, ngöôøi khoâng trí tueä, ngöôøi queâ muøa xaáu xí, ñaïi loaïi nhö Cuø-ñaøm. Baáy giôø, oâng coù theå luaän nghò cuøng hoï. Neáu Baø-la-moân coù khaû naêng luaän nghò maø thaéng ñöôïc hai ngöôøi naøy, thì naêm traêm ngöôøi chuùng toâi lieàn tuøy thôøi cuùng döôøng moïi thöù caàn duøng vaø cuõng seõ ñeàn ôn moät ngaøn thoûi vaøng roøng. Baáy giôø, Baø-la-moân lieàn töï nghó: “Doøng hoï Thích ôû Ca-tyø-la-vieät naøy, taát caû ñeàu thoâng minh, coù nhieàu kyõ thuaät, gian xaûo, hö nguïy, khoâng coù chaùnh haïnh. Neáu ta cuøng hai ngöôøi kia luaän nghò maø thaéng ñöôïc, thì ñaâu coù ñuû laø laï! Coøn neáu ngöôøi kia thaéng ta, thì ta lieàn bò ngöôøi ngu chieát phuïc. Nghó veà hai leõ naøy, ta khoâng kham cuøng hoï luaän nghò.” Sau khi nghó vaäy xong, lieàn ruùt lui ra veà. Baáy giôø, ñaõ ñeán giôø, Chaâu-lôïi-baøn-ñaëc caàm baùt vaøo thaønh Ca-tyø-la-vieät khaát thöïc. Luùc naøy, Baø-la-moân Theá Ñieån töø xa troâng thaáy Chaâu-lôïi-baøn-ñaëc ñeán, lieàn töï nghó: “Baáy giôø, ta neân ñeán hoûi nghóa ngöôøi kia.” Roài Baø-la-moân Theá Ñieàn ñi ñeán choã Tyø-kheo, noùi vôùi Chaâu-lôïi-baøn-ñaëc raèng: –Sa-moân teân gì? Chaâu-lôïi-baøn-ñaëc noùi: –Thoâi, Baø-la-moân! Caàn gì hoûi teân? Sôû dó oâng ñeán ñaây laø muoán hoûi nghóa. Giôø thì neân hoûi ñi! Baø-la-moân noùi: –Sa-moân coù

theå luaän nghò cuøng toâi khoâng? Chaâu-lôïi-baøn-ñaëc noùi: –Nay ta coøn coù khaû naêng luaän nghò cuøng Phaïm thieân, huoáng chi cuøng vôùi ngöôøi muø khoâng maét nhö oâng ö? Baø-la-moân noùi: –Ngöôøi muø töùc khoâng phaûi laø ngöôøi khoâng maét? Khoâng maét töùc khoâng phaûi muø? Ñaây chæ coù moät nghóa haù chaúng phaûi laø laäp laïi phieàn phöùc sao? Chaâu-lôïi-baøn-ñaëc, baáy giôø lieàn bay leân khoâng trung hieän ra möôøi taùm caùch bieán hoùa. Luùc naøy, Baø-la-moân lieàn töï nghó: "Sa-moân naøy chæ coù thaàn tuùc, chöù khoâng bieát luaän nghò. Neáu ai giaûi nghóa naøy cho ta, ta seõ töï thaân laøm ñeä töû ngöôøi aáy. Luùc aáy, Toân giaû Xaù-lôïi-phaát, baèng Thieân nhó thoâng, nghe ñöôïc nhöõng lôøi naøy: "Chaâu-lôïi-baøn-ñaëc ñang luaän nghóa vôùi Baø-la-moân Theá Ñieån." Toân giaû Xaù-lôïi-phaát lieàn bieán thaân thaønh hình Baøn-ñaëc vaø laøm aån hình Baøn-ñaëc khieán khoâng cho hieän ra, roài noùi vôùi Baø-la-moân raèng: –Naøy Baø-la-moân neáu oâng töï nghó raèng: "Sa-moân naøy chæ coù thaàn tuùc, chöù khoâng kham luaän nghò." Baáy giôø, oâng neân laéng nghe, toâi seõ noùi, seõ ñaùp laïi nghóa maø oâng vöøa hoûi vaø seõ döïa vaøo goác luaän cöù naøy daãn theâm thí duï. Naøy Baø-la-moân, hieän taïi oâng teân gì? Baø-la-moân ñaùp: –Toâi teân Phaïm Thieân. Chaâu-lôïi-baøn-ñaëc hoûi: –OÂng laø ñaøn oâng phaûi khoâng? Baø-la-moân noùi: –Toâi laø ñaøn oâng. Laïi hoûi: –Ñoù laø ngöôøi phaûi khoâng? Baø-la-moân ñaùp:

–Laø ngöôøi.

Chaâu-lôïi-baøn-ñaëc hoûi:

–Theá naøo, Baø-la-moân, ñaøn oâng cuõng laø ngöôøi, ngöôøi cuõng laø ñaøn oâng, ñaây cuõng laø moät nghóa, haù chaúng phaûi laø laäp laïi phieàn phöùc sao? Nhöng naøy Baø-la-moân, muø cuøng vôùi khoâng maét, nghóa naøy khoâng gioáng nhau.

Baø-la-moân noùi:

–Sa-moân, theá naøo goïi laø muø?

Chaâu-lôïi-baøn-ñaëc noùi:

–Gioáng nhö khoâng thaáy ñôøi naøy, ñôøi sau, ngöôøi sinh, ngöôøi dieät, saéc toát, saéc xaáu, hoaëc ñeïp, hoaëc xaáu, chuùng sinh ñaõ taïo caùc haønh vi thieän, haønh vi aùc, maø khoâng bieát nhö thaät, vónh vieãn khoâng thaáy, neân goïi ñoù laø muø.

Baø-la-moân noùi:

–Theá naøo laø ngöôøi khoâng maét?

Chaâu-lôïi-baøn-ñaëc noùi:

–Maét laø maét cuûa trí tueä voâ thöôïng. Ngöôøi kia khoâng coù maét cuûa trí tueä voâ thöôïng naøy, neân goïi laø khoâng maét.

Baø-la-moân noùi:

–Thoâi, thoâi, Sa-moân, boû thöù taïp luaän naøy ñi. Nay toâi muoán hoûi nghóa saâu. Theá naøo, naøy Sa-moân, coù tröôøng hôïp khoâng nöông vaøo phaùp maø ñöôïc Nieát-baøn chaêng?

Chaâu-lôïi ñaùp:

–Khoâng caàn nöông vaøo naêm thaïnh aám maø ñöôïc Nieát-baøn.

Baø-la-moân noùi:

–Theá naøo, Sa-moân, naêm thaïnh aám naøy laø coù duyeân maø sinh hay laø khoâng duyeân maø sinh?

Chaâu-lôïi-baøn-ñaëc ñaùp:

–Naêm thaïnh aám naøy laø coù duyeân maø sinh chöù chaúng phaûi khoâng duyeân maø sinh.

Baø-la-moân hoûi:

–Duyeân cuûa naêm thaïnh aám laø gì?

Tyø-kheo ñaùp:

–AÙi laø duyeân.

Baø-la-moân hoûi:

–Gì laø aùi?

Tyø-kheo ñaùp:

–Chính laø sinh.

Baø-la-moân hoûi:

–Gì goïi laø sinh?

Tyø-kheo ñaùp:

–Chính laø aùi.

Baø-la-moân hoûi:

–AÙi coù ñaïo naøo?10

Tyø-kheo ñaùp:

–Chính laø taùm phaåm ñaïo Hieàn thaùnh; ñoù laø chaùnh kieán, chaùnh nghieäp, chaùnh ngöõ,

10. Baûn Haùn coù theå nhaûy soùt. Neân hieåu: Coù con ñöôøng naøo daãn ñeán dieät taän aùi khoâng?

chaùnh maïng, chaùnh haønh11, chaùnh phöông tieän, chaùnh nieäm, chaùnh ñònh. ñoù goïi laø taùm phaåm ñaïo Hieàn thaùnh. Sau khi Chaâu-lôïi-baøn-ñaëc roäng noùi phaùp cho Baø-la-moân roài vaø Baø-la-moân nghe giaùo nghóa maø Tyø-kheo ñaõ noùi nhö vaäy xong, caùc traàn caáu saïch heát, ñöôïc Phaùp nhaõn tònh, lieàn taïi choã trong thaân khôûi leân ngoïn gioù ñao maø qua ñôøi. Luùc baáy giôø, Toân giaû Xaù-lôïi-phaát hieän nguyeân hình trôû laïi, bay treân hö khoâng, trôû veà choã ôû. Luùc ñoù Toân giaû Tyø-kheo Chaâu-lôïi-baøn-ñaëc ñeán giaûng ñöôøng Phoå nghóa, choã nhöõng ngöôøi doøng hoï Thích ñang tuï taäp, baûo nhöõng ngöôøi hoï Thích kia raèng: –Moïi ngöôøi haõy nhanh choùng söûa soaïn toâ daàu, cuûi ñuoác, ñem ñeán traø-tyø Baø-la-moân Theá Ñieån. Baáy giôø, doøng hoï Thích söûa soaïn toâ daàu ñeán traø-tyø12 Baø-la-moân Theá Ñieån vaø khôûi coâng xaây thaùp ôû ngaõ tö ñöôøng. Moïi ngöôøi cuøng theo nhau ñeán choã Toân giaû Tyø-kheo Chaâu- lôïi-baøn-ñaëc, ñeán roài ñaûnh leã saùt chaân, ngoài qua moät beân. Roài nhöõng ngöôøi hoï Thích höôùng veà Toân giaû Chaâu-lôïi-baøn-ñaëc noùi baèng baøi keä naøy, raèng: Traø-tyø* khôûi döïng thaùp Khoâng traùi lôøi Toân giaû Chuùng toâi ñöôïc lôïi lôùn

Gaëp ñöôïc phöôùc ñöùc naøy. Baáy giôø, Toân giaû Chaâu-lôïi-baøn-ñaëc noùi keä naøy ñaùp laïi doøng hoï Thích: Nay chuyeån Toân phaùp luaân Haøng phuïc caùc ngoaïi ñaïo Trí tueä nhö bieån caû Ñeán ñaây haøng Phaïm chí. Ñaõ laøm haønh thieän aùc Khöù, lai vaø hieän taïi ÖÙc kieáp khoâng queân maát Cho neân phaûi taïo phöôùc. Sau khi Toân giaû Chaâu-lôïi-baøn-ñaëc roäng noùi phaùp cho nhöõng ngöôøi doøng hoï Thích kia xong. Nhöõng ngöôøi doøng hoï Thích baïch Chaâu-lôïi-baøn-ñaëc raèng: –Neáu Toân giaû caàn, y phuïc, ñoà aên thöùc uoáng, chaên giöôøng, ngoïa cuï, thuoác thang trò beänh, chuùng toâi seõ cung caáp heát moïi söï. Nguyeän xin nhaän lôøi thænh caàu, chôù töø choái moät chuùt tình. Luùc aáy, Toân giaû Chaâu-lôïi-baøn-ñaëc im laëng nhaän lôøi. Baáy giôø, nhöõng ngöôøi doøng hoï Thích sau khi nghe nhöõng gì Toân giaû Chaâu-lôïi-baøn- ñaëc daïy, hoan hyû phuïng haønh.

KINH SOÁ 11

Nghe nhö vaày:

Chaùnh haønh ; töùc chaùnh tö duy. 11.

Da-duy trong Haùn dòch, ta quen noùi laø traø-tyø. (Paøli: Jhaøpeti). 12.

Moät thôøi Ñöùc Phaät ôû taïi vöôøn truùc Ca-lan-ñaø, thaønh La-duyeät, cuøng caâu hoäi vôùi naêm traêm vò ñaïi Tyø-kheo. Baáy giôø, ngöôøi aùc Ñeà-baø-ñaït-ñaâu ñeán choã vöông töû Baø-la-löu-chi13, baûo vöông töû raèng: –Xöa kia, ngöôøi daân thoï maïng raát daøi, nhöng nay tuoåi thoï con ngöôøi khoâng quaù moät traêm. Vöông töû neân bieát, maïng ngöôøi voâ thöôøng, neáu khoâng leân ngoâi, maø giöõa chöøng maïng chung thì khoâng ñau laém sao? Vöông töû nay coù theå ñoaïn maïng vua cha maø thoáng laõnh ngöôøi trong nöôùc. Coøn toâi seõ gieát Sa-moân Cuø-ñaøm ñeå laøm Voâ thöôïng Chí chaân Ñaúng chaùnh giaùc. Laøm vua môùi, Phaät môùi ôû quoác ñoä Ma-kieät, khoâng khoaùi laém sao? Nhö maët trôøi xuyeân qua maây, khoâng choã naøo laø khoâng chieáu. Nhö maët traêng, maây tan, saùng roõ giöõa muoân sao. Baáy giôø, vöông töû Baø-la-löu-chi lieàn baét vua cha giam vaøo trong lao saét, laäp theâm thaàn phuï taù, thoáng laõnh nhaân daân. Luùc baáy giôø, coù caùc Tyø-kheo vaøo thaønh La-duyeät khaát thöïc, nghe Ñeà-baø-ñaït-ñaâu xuùi duïc vöông töû baét vua cha giam vaøo trong lao saét, laäp theâm thaàn phuï taù. Sau khi caùc Tyø-kheo khaát thöïc xong, trôû veà nôi ôû, thu caát y baùt, ñeán choã Theá Toân, ñaûnh leã saùt chaân, baïch Theá Toân: –Saùng nay chuùng con vaøo thaønh khaát thöïc, nghe ngöôøi ngu Ñeà-ba-ñaït-ñaâu daïy baûo vöông töû baét vua cha giam vaøo lao nguïc, laäp theâm thaàn phuï taù. Roài daïy vöông töû raèng: “OÂng gieát vua cha, ta haïi Nhö Lai, laøm vua môùi. Phaät môùi ôû quoác ñoä Ma-kieät naøy, khoâng khoaùi laém sao?” Baáy giôø, Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: –Neáu vua cai trò giaùo hoùa maø khoâng duøng chaùnh lyù, thì baáy giôø vöông thaùi töû cuõng thi haønh phi phaùp. Thaùi töû ñaõ thi haønh phi phaùp, baáy giôø quaàn thaàn, tröôûng quan laïi cuõng thi haønh phi phaùp. Quaàn thaàn, tröôûng quan laïi ñaõ thi haønh phi phaùp, thì nhaân daân quoác ñoä cuõng thi haønh phi phaùp. Nhaân daân quoác ñoä

ñaõ thi haønh phi phaùp, baáy giôø binh chuùng nhaân maõ cuõng thi haønh phi phaùp. Binh chuùng ñaõ thi haønh phi phaùp, baáy giôø trôøi, traêng ñaûo loän, chuyeån vaän khoâng ñuùng giôø. Trôøi, traêng ñaõ khoâng ñuùng giôø, lieàn khoâng coù naêm thaùng. Ñaõ khoâng coù naêm thaùng, ngaøy sai thaùng loän, khoâng coøn tinh quang. Ngaøy thaùng ñaõ khoâng coù tinh quang, baáy giôø tinh tuù hieän quaùi. Tinh tuù ñaõ hieän ra bieán quaùi, lieàn coù gioù döõ noåi leân. Gioù döõ ñaõ noåi leân, thaàn kyø giaän döõ. Thaàn kyø ñaõ giaän döõ, baáy giôø möa gioù thaát thöôøng, khi aáy haït luùa ôû döôùi ñaát lieàn khoâng taêng tröôûng. Nhaân daân vaø caùc loaøi boø, bay, maùy, cöïa, nhan saéc bieán ñoåi, tuoåi thoï cöïc ngaén. Neáu coù luùc naøo phaùp vua cai trò chính ñaùng, baáy giôø quaàn thaàn cuõng thi haønh chính phaùp. Quaàn thaàn ñaõ thi haønh chính phaùp, vöông thaùi töû cuõng thi haønh chính phaùp. Vöông thaùi töû ñaõ thi haønh chính phaùp, baáy giôø tröôûng quan laïi cuõng thi haønh chính phaùp. Tröôûng quan laïi ñaõ thi haønh chính phaùp, quoác ñoä nhaân daân cuõng thi haønh chính phaùp; trôøi traêng luoân thuaän, gioù möa ñuùng thôøi, tai quaùi khoâng hieän, thaàn kyø hoan hyû, nguõ coác ñaày daãy; vua toâi hoøa muïc, nhìn nhau nhö anh nhö em khoâng bao giôø theâm bôùt; loaøi coù hình nhan saéc töôi saùng; thöùc aên töï tieâu hoùa, khoâng coù tai haïi; tuoåi thoï raát daøi, ñöôïc ngöôøi yeâu kính. Baáy giôø, Theá Toân noùi keä naøy: Gioáng nhö traâu loäi nöôùc

Baø-la-löu-chi , Skt. Balaruci (?), Haùn dòch: Chieát Chæ , Voâ Chæ . Teân hieäu cuûa A-xaø-theá 13.

(Paøli: Ajaøtassattu), theo truyeàn thuyeát phöông Baéc. Xem Phaùp Hoa Vaên Cuù 4 (T34n1718, tr. 25c21). Paøli khoâng thaáy noùi ñeán teân hieäu naøy.

Daãn ñaàu maø khoâng ngay
Taát caû ñeàu khoâng ngay
Laø do goác daãn ñöôøng.
Chuùng sinh cuõng nhö vaäy
Quaàn chuùng caàn ngöôøi daãn
Daãn ñöôøng haønh phi phaùp
Huoáng laø ngöôøi thaáp beù.
Daân chuùng ñeàu chòu khoå
Do pheùp vua khoâng chính
Vì vua haønh phi phaùp
Taát caû daân laøm theo.
Gioáng nhö traâu loäi nöôùc
Daãn ñaàu maø ñi ngay
Ñaøn theo cuõng ñeàu ngay
Laø do goác daãn ñöôøng.
Chuùng sinh cuõng nhö vaäy
Quaàn chuùng caàn ngöôøi daãn

Daãn ñöôøng ñi ñuùng phaùp
Huoáng chi ngöôøi thaáp beù.
Daân chuùng ñeàu höôûng vui
Do pheùp vua daïy chaùnh
Vì vua haønh chaùnh phaùp
Taát caû daân laøm theo.
Cho neân, naøy caùc Tyø-kheo, haõy boû phi phaùp maø haønh chaùnh phaùp. Nhö vaäy, naøy caùc
Tyø-kheo, haõy hoïc ñieàu naøy.
Caùc Tyø-kheo sau khi Tyø-kheo nghe nhöõng gì Ñöùc Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.